

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۷

صفحه ۱ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	(الف)
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) آب <u>اجل</u> که هست گلوگیر خاص و عام. (ب) دو دست را تا فراز <u>گله</u> نمایان ساخت. (ج) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور. (د) ولیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش.	۱
۱	نادرستی‌های املایی را در عبارات زیر بیابید و درست آنها را بنویسید. (الف) از یال و قارب به زیر آمد، از پستی پشت گذشت. (ب) هم فرقت بود و هم وصلت، هم مهنت بود و هم شادی. (ج) خاست کزان ورته قدم در کشد.	۲
۰/۵	در هر یک از عبارات، املای درست را از کلمات داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا (احلیت / اهلیت) چیست. (ب) در (حضیض / حدیض) هم می‌توان عزیز بود.	۳
۰/۵	از میان گروه واژگان زیر، غلط‌های املایی را یافته، صحیح آنها را بنویسید. «پلاس و گلیم درشت، غبطه و رشک بردن، غرابت و خوبشاوندی، سهمگن و ترسناک، لعیمی و پستی»	۴
۰/۵	کدام قسمت جمله زیر حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید. «نیکو خو بهتر هزار بار از نیکورو»	۵
۰/۲۵	کاربرد معنایی پسوند (ـک) را در واژه «خورجینک» بنویسید.	۶
۰/۵	در ابیات زیر واژگان دوتلفظی را بیابید. (الف) چندم به سر دوانی پرگاروار گردت (ب) دریاب عاشقان را کافزون کند صفا را سرگشته‌ام ولیکن پای استوار دارم بشنو تو این سخن را کاین یادگار داری	۷
۰/۵	انواع «و» به کار رفته در بیت زیر را مشخص کنید. «گر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد من و ساقی به هم سازیم و بنیادش بر اندازیم»	۸
۱	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در ابیات زیر را مشخص کنید. (الف) صبا بر آن سر زلف ار <u>دل</u> مرا بینی (ب) آب <u>اجل</u> که هست <u>گلوگیر</u> خاص و عام ز روی لطف بگوش که جا نگه دارد بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	۹

مرکز پژوهش‌های آموزشی و توسعه روش‌های تدریس

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۷

صفحه ۲ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف								
۰/۷۵	جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>مضارع التزامی</td> <td>ساخت منفی</td> <td>امر</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>داستی می‌نوشتی</td> </tr> </table>	مضارع التزامی	ساخت منفی	امر	فعل	داستی می‌نوشتی	۱۰
مضارع التزامی	ساخت منفی	امر	فعل							
.....	داستی می‌نوشتی							
۰/۵	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. «قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک»	۱۱								
۵	قلمرو ادبی	ب								
۰/۵	کنایه‌های زیر را معنی کنید: الف) صورتک به رو نداشت ب) از جای شدن	۱۲								
۰/۷۵	در بیت‌های زیر واژگان مشخص شده دارای چه آرایه‌ای هستند؟ الف) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری ج) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب هم بر چراغدان شما نیز بگذرد که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد بر دولت آشیان شما نیز بگذرد	۱۳								
۰/۷۵	کدام یک از عبارت‌ها و ابیات گروه (الف) با آرایه‌های موجود در گروه (ب) ارتباط دارد؟ (در گروه (ب) یک مورد اضافی است). گروه (الف) ۱) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد ۲) درختان را دوست می‌دارم ۳) بر تیر چورتان ز تحمل سپر کنیم گروه (ب) ۱) تضاد ۲) ایهام ۳) تشبیه ۴) حسن تعلیل	۱۴								
۰/۵	واژگان سجع را در عبارت زیر مشخص کنید. «محبت را غایت نیست از بهر آن که محبوب را نهایت نیست.»	۱۵								
۰/۵	با توجه به بیت زیر، درست یا نادرست بودن گزینه‌های زیر را مشخص کنید. «برگن ز بُن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکنند» الف) «ظلم» مشبّه است. ب) «بنا» در مصراع اول استعاره است.	۱۶								

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۷

صفحه ۳ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۱۷	نام پدیدآورنده آثار زیر را بنویسید. الف) گوشواره عرش: ب) سیاست‌نامه:	۰/۵
۱۸	ادبیات عرفانی در حوزه کدام ادبیات دسته‌بندی می‌شود؟ الف) تعلیمی ب) حماسی ج) پایداری د) غنایی	۰/۲۵
۱۹	گزینه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. «شعر سپید گونه‌ای از شعر معاصر است که وزن عروضی (دارد / ندارد).	۰/۲۵
۲۰	جاهای خالی ابیات زیر را با توجه به شعرخوانی‌های کتاب پر کنید. الف) ز نوای مرغ یاقق بشنو که در دل شب ب) گه نعره زدی گه جامه دریدی گل با یاد تو افتادم	۱
ج	قلمرو فکری	۸
۲۱	معنی عبارات و ابیات زیر را بنویسید. الف) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. ب) پیران قبیله خویش را حرمت دار. ج) چنان که هستی برنشین و نزدیک من آی. د) چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا کلاه از سر کودک عقل می‌افتد. ه) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان و) چون بگشایم ز سر مو، شکن نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ماه ببیند رخ خود را به من	۴
۲۲	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم‌نمای جو فروش نباشی و اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.» الف) منظور از «گندم‌نمای جو فروش» چه کسانی است؟ ب) مفهوم «داد از خویشتن بده» چیست؟	۰/۵ ۰/۵
۲۳	در جمله زیر نویسنده بر کدام ویژگی اخلاقی تأکید می‌کند؟ «اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن.»	۰/۵

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۷

صفحه ۴ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش که آشنا، سخن آشنا نگه دارد	۲۴ ارتباط مفهومی دو بیت زیر را بنویسید. الف) تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي ب) حديث دوست نگويم مگر به حضرت دوست
۰/۷۵	در بیت زیر مقصود از «رمه»، «چوپان گرگ طبع» و «گرگی شبان» چیست؟ «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد»	۲۵
۰/۲۵	در کدام یک از دو بیت زیر به مفهوم آیه ﴿كُلَّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾ اشاره شده است؟ الف) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن ب) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد تأثیر اختران شما نیز بگذرد هم رونق زمان شما نیز بگذرد	۲۶
۰/۲۵	با توجه به درس سفر به بصره، مفهوم حدیث «الدَّهْرُ يَوْمَانِ، يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ» در کدام گزینه دیده می شود؟ الف) «این هر دو حال در مدت بیست روز بود.» ب) پنداشتند که ما دیوانگانیم، در پی ما افتادند و بانگ می کردند.	۲۷
۰/۲۵	مفهوم کنایی «حرفی به کارش بود» را در عبارت زیر بنویسید. «در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.»	۲۸
۰/۵	با توجه به عبارات زیر علت تشبیه قرآن به آب روان چیست؟ «و مثل قرآن مثل آب است روان؛ در آب، حیات تنها بود و در قرآن، حیات دلها بود.»	۲۹
۲۰	جمع بارم	